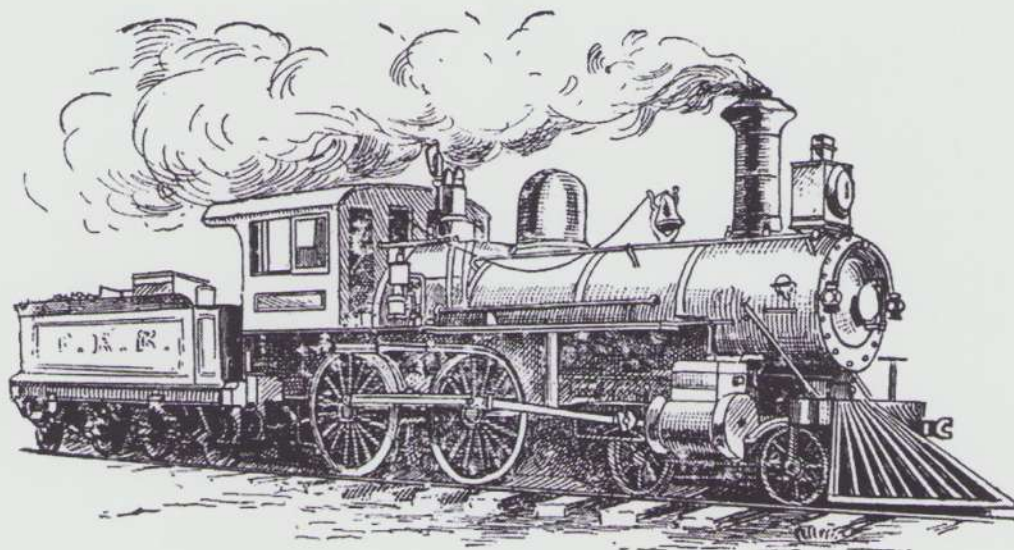

LBRIS

We know
books

VASUTAK

Lenyűgöző nagyvilág

Roland

EURÓPA

Settle–Carlisle–Ribblehead-vasútvonal, Anglia	10
Sheffield Park pályaudvar, Sussex, Anglia	11
West Highland-vasút, Skócia	14
Fort William–Mallaig-vasútvonal, Skócia	15
Ffestiniog- és Welsh Highland-vasútvonalak, Wales	16
Inlandsbanan-vasútvonal, Svédország	17
Pilatus-vasút, Svájc	18
Glacier Expressz, Svájc	19
Zermatt–Gornergrat-vasútvonal, Svájc	20
Bernina Expressz, Svájc	21
Központi pályaudvar, Amszterdam, Hollandia	24
Központi pályaudvar, Antwerpen, Belgium	25
Atocha pályaudvar, Madrid, Spanyolország	28
Északi pályaudvar, Valencia, Spanyolország	29
Gare du Nord, Párizs, Franciaország	30
Flâm-vasútvonal, Norvégia	31
Bohinji vasútvonal, Szlovénia	34
Transzszibériai vasútvonal, Oroszország	35
Kazanszkij pályaudvar, Moszkva, Ország	36
Rossio pályaudvar, Lisszabon, Portugália	37
Lillafüredi Állami Erdei Vasút, Magyarország	40
Budavári Sikló, Magyarország	41
Felsővisói Erdei Vasút, Románia	42

AFRIKA ÉS A KÖZEL-KELET

Shosholozza vonat, Johannesburg–Fokváros-vasútvo- nal, Dél-Afrika	46
Pretoria–Maputo-vasútvonal, Dél-Afrika	47
Központi pályaudvar, Maputo, Mozambik	48
TransNamib-vasút, Namíbia	49
Mombasa–Nairobi-vasútvonal, Kenya	50
Andimesk–Dorud-vasútvonal, Irán	51
Fianarantsoa–Côte Est-vasútvonal, Madagaszkár ...	54
Antsirabe állomása, Madagaszkár	55
Bulawayo–Victoria Falls-vasútvonal, Zimbabwe	56
Tazara-vasút, Tanzánia és Zambia	58
Mauritániai vasút, Mauritánia	59

ÉSZAK-AMERIKA

Grand Canyon-vasút, Arizona, USA	62
Alaszkai vasút, Alaszka, USA	63
Union Station, Los Angeles, USA	64
Grand Central Station, New York. USA	65
Mount Washington-vasút, New Hampshire, USA	68
Manitou-vasút és a Pikes Peak Cog, Colorado, USA	69
White Pass–Yukon Route-vasútvonal, Kanada	70

Via Rail, Kanada	71
Rocky Mountaineer, Kanada	74

DÉL-AMERIKA ÉS KÖZÉP-AMERIKA

Serra Verde Expressz, Brazília	80
Tren a las Nubes, Argentína	82
La Trochita, Argentína	83
Luz pályaudvar, São Paulo, Brazília	84
Hiram Bingham vonat, Aguas Calientes, Peru	85
Huancayo, Peru	86
Vonattemető, Uyuni, Bolívia	87
Guayaquil&Quito-vasútvonal, Ecuador	89

ÁZSIA

Darjeeling Himalájai Vasút	92
Cshatrapati Sívádzsi pályaudvar, Mumbai, India	93
Nilgiri hegyi vasút, India	96
Kuala Lumpur pályaudvar, Malajzia	97
Taitung-vasút, Tajvan	98

Alishan Erdei Vasút, Tajvan	99
Tajvani Nagysebességű Vasút, Tajvan	102
Csinghaj–Tibet-vasútvonal, Kína	103
Tranzsmongol vasút, Oroszország és Kína	106
Golra Sharif vasútállomás, Iszlámábád, Pakisztán	107
Kanazawa pályaudvar, Japán	110
Hanoi–Đông Đăng-vasútvonal, Vietnám	111
Burma-vasút, Thaiföld	112
Huahin pályaudvar, Thaiföld	114
Colombo–Badulla-vasútvonal, Srí Lanka	115

AUSZTRÁLIA ÉS ÓCEÁNIA

Southern Cross pályaudvar, Melbourne, Ausztrália	118
Flinders Street pályaudvar, Melbourne, Ausztrália	119
Kuranda Scenic-vasútvonal, Ausztrália	122
Puffing Billy-vasút, Ausztrália	124
Ghan vonat, Ausztrália	126
Dunedin pályaudvar, Új-Zéland	128

EURÓPA

Európa rendelkezik a legsűrűbb és legváltozatosabb vasúti hálózattal a kontinensek közül. A George Stephenson által Angliában meghatározott 142,2 cm-es európai szabványos nyomtáv vált a fővonalis vasutak normájává. Ennek köszönhetően sokkal könnyebb volt egy olyan nemzetközi hálózatot létrehozni, amelyben a vonatok könnyedén átkelhetnek a határokon. Csak néhány esetben, például Spanyolországban volt eltérő a nyomtáv, ami miatt a határállomásokon bonyolult kerékcserére vagy vonatváltásra volt szükség, általában az éjszaka közepén, amire igazán senki sem vágyott.

Számos nemzet járult hozzá a modern vasutak fejlődéséhez. Magyarország úttörő volt a villamosításban, akárcsak Olaszország. Franciaország volt az első európai ország, amely különvonalakat épített a nagysebességű vonatok számára. A belga Georges Nagelmackers alapította meg azt a vállalkozást, melyből később létrejött a Compagnie Internationale des Wagons-Lits társaság. Mondhatni ő a „keresztapja” számos ma létező luxusvonatnak, de ami ennél is fontosabb, az ő cége könnyítette meg az utazások megszervezését a kontinensen

keresztül, a hollandiai Hookból Rómába, Párizsból Bécsig vagy épp Belgrádból Isztambulba.

Az elmúlt években nagy előrelépés történt az energiaellátó, jelző- és biztonsági rendszerek szabványosításának terén, ugyanakkor annak érdekében is, hogy a vonatok átjárjanak az országhatárokon. Az Eurail-bérlettel a különböző országok 38, illetve 31 társaságának vonatai és kocsijai vehetők igénybe – kivéve a magánkézben lévő „örökségi vasutakat”, amelyek másfajta, nosztalgiával és történelmi jelentőséggel teli élményt nyújtanak.

Settle–Carlisle– Ribblehead- vasútvonal, Anglia

Az 1980-as években a British Rail azt tervezte, hogy megszünteti a Settle–Carlisle-vasútvonalat. A vasúttársaságok, rajongók, helyi hatóságok és lakosok egy csoportja azonban kampányt indított a megmentéséért. Így 1989-ben a brit kormány bejelentette, hogy a vonal megmenekül a felszámolás elől. Azóta az utasok száma folyamatosan nőtt, 2012-ben elérte az 1,2 milliót. Nyolc, korábban bezárt állomást újra megnyitottak, és több egykori járatot is ismét bevezettek. Így továbbra is az egyik legnépszerűbb vasútvonalnak számít az Egyesült Királyság charter- és különjáratai között.

Az Anglia északi részén található Settle és Carlisle közötti vasútvonal 117 km hosszú, a Pennine Way természetes útvonalait követi, és számos nevezetes alagúton és viadukton halad át. Ilyen például az impozáns Ribblehead. A Ribblehead-viadukt 24 boltívvel rendelkezik, így az egyik leghosszabb Angliában. A Yorkshire Dales három csúcsának közepén helyezkedik el, kanyarog, miközben áthalad a 105 méterrel alatta elfekvő Batty Mosson. A nagy kanyarnak köszönhetően az utasok megcsodálhatják a viaduktot.

Amikor a vonalat az 1870-es évek közepén megépítették, úgy tervezték, hogy gyors útvonalon Skóciába szállítsa az utasokat, de most az út a skót határ mentén fekvő Carlisle városában ér véget. Az eredeti tervek miatt a vasút több kilométerre van az állomásain megnevezett falvaktól. Például Dent állomása 4 km-re van a falutól és 600 méterrel fölötte, Kirkby Stephen állomása pedig 2,4 km-re található az azonos nevet viselő várostól.

Sheffield Park pályaudvar, Sussex, Anglia

Az 1950-es, 1960-as években Angliában számos vidéki vasutat megszüntettek, gyakran a helyi tiltakozások ellenére. Sokat azóta újra megnyitottak, részben magáncégek. Az egyik első, amelyet újranyitottak, a Bluebell-vasút, amely Sheffield Parkból Horsted Keynesbe vezet.

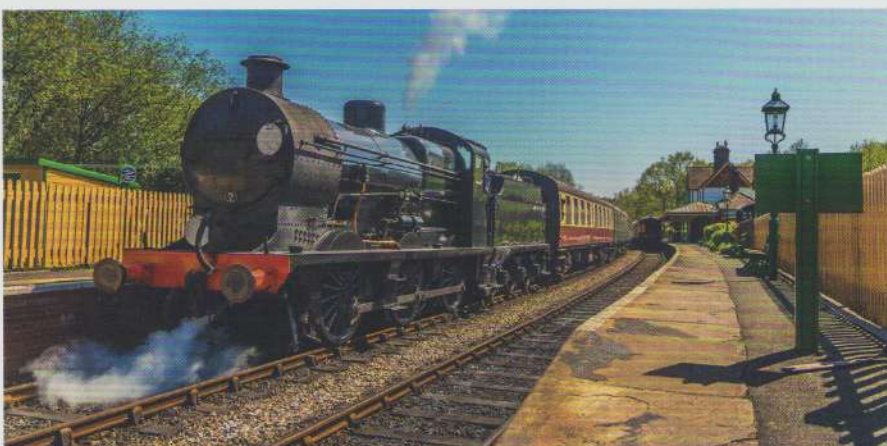
Sheffield Park állomást 1882-ben nyitották meg Sheffield grófjának, a földbirtokosnak a kérésére, aki engedélyezte az East Grinstead és Lewes közötti, ma Bluebell Railway néven ismert vonal megépítését, amelyet eredetileg Fletching and Sheffield Parknak neveztek el.

Az állomás mellett található a külön bejárattal rendelkező, egykori Woodpax udvar, amelyre egy nagy kocsiszint építettek, valamint a szomszédos épület, amely a múzeumnak adott otthont, az Operation Undercover elnevezésű projektnek. Az építkezés 2010 januárjában kezdődött, a projektet pedig 2012 elején fejezték be. A múzeum a vonal számos korabeli, üzemképes vagonja számára biztosít tárolóhelyet, illetve ugyanitt elhelyeztek egy pullmankocsit is.

ÉRDEKESSÉG

A vasútvonal 1958-as lezárása után egy diákcsoport létrehozott egy társaságot azzal a céllal, hogy megmentsenek egy részt az East Grinstead és Lewes közötti szakaszból. 1960. augusztus 7-én a csoport elkezdte a munkát egy rövid szakaszon Sheffield Park és Bluebell Halt között, Horsted Keynestől délre, amelyet a British Railwaystól kaptak bérbe. 1968-ra elegendő pénzt gyűjtött össze ahhoz, hogy megvásárolja a Sheffield Park és Horsted Keynes vasútállomásokat, együtt a Bluebell Railway egykori székházával.

LBRIS

We know
books

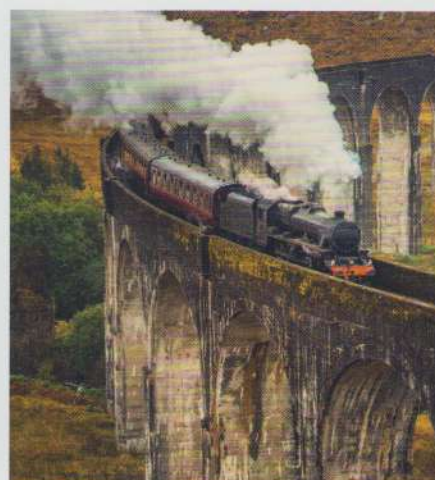

LBRIS

We know
books

Wales legmagasabb hegyének
(Snowdon) csúcsa felé haladó
vonat, Egyesült Királyság

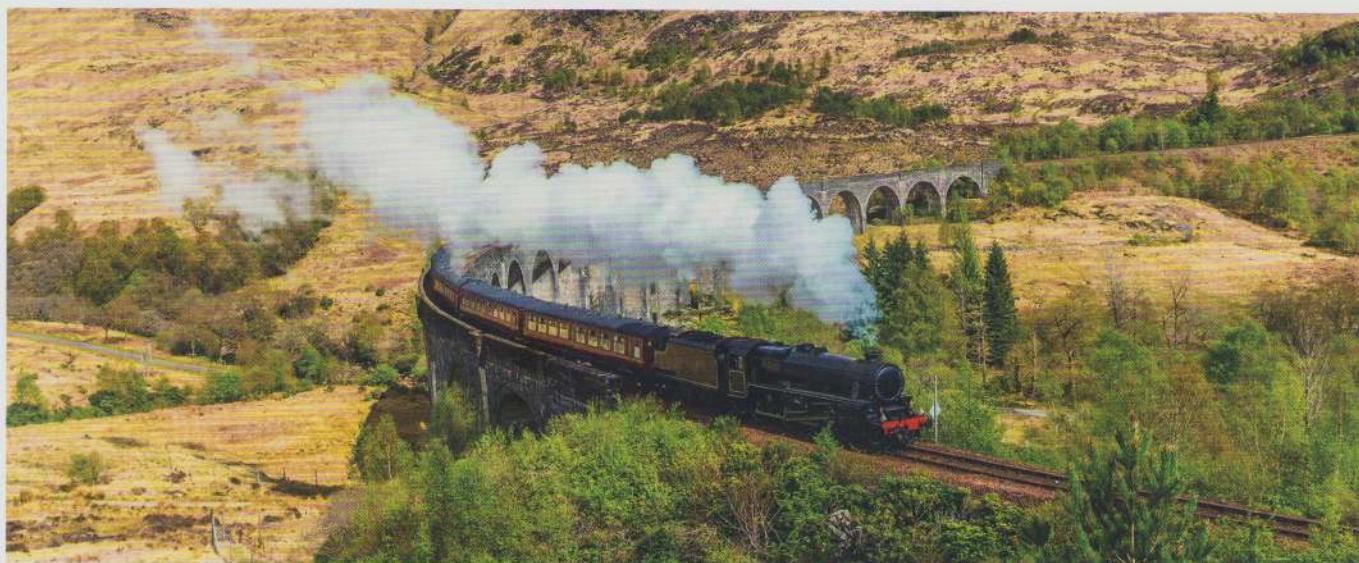
West Highland- vasút, Skócia

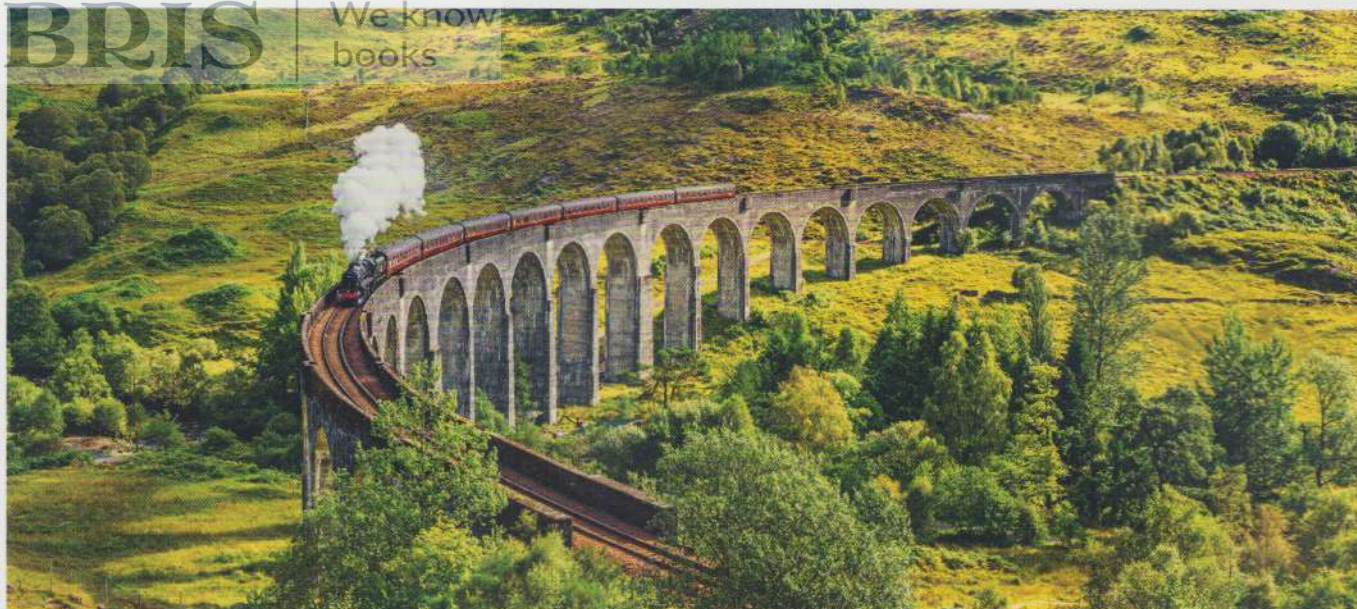

Az 1894-ben elkészült West Highland-vasút Fort Williamig vezetett, de a tervezők hamar rájöttek, hogy bár elérték a nyugati partot, még mindig messze vannak Minch halászfalujaiktól és a piacra jutás lehetőségétől, ezért a Fort William – Mallaig szakasszal bővítették ki.

A West Highland-vasútvonal nagyszerű módja annak, hogy felfedezzük Skócia vad, nyugati partvidékét, hiszen az ország legváltozatosabb tájain halad keresztül. Amint a vonat elhagyja Glasgow-t – Skócia legnépesebb városát –, az urbánus táj hamar átadja helyét a kizöldült vidéknek, a békés tavaknak. Észak felé haladva a West Highland a Rannoch Moor vadregényes vidékén robog át, mielőtt megkerülné Ben Nevis hegycsúcsát, és elérné Fort Williamet. A vonat irányt változtatva nyugat felé folytatja útját, áthalad a Glenfinnan viadukton, és megérkezik Mallaig nyüzsgő kikötőjébe.

A Glenfinnan állomás előtt a vonat áthalad a Glenfinnan viadukton, ahogyan azt a Harry Potter-filmekben is láthatjuk. A völgyhidat Robert McAlpine vállalkozó építtette 1901-ben, ez volt az egyik első a betonból készült viaduktok közül. A legenda szerint az építkezés során egy ló belezuhant az egyik gödörbe, miközben a törmelékes vagonot tartotta, amelyikkel az egyik pillért alapozták. A ló a hátára esett, és befalazták. A legenda néhány évvel ezelőtt beigazolódott, azonban egy másik viadukt esetében: a karbantartó alkalmazottak radarberendezés segítségével fedezték fel egy ló csontvázát a Loch Nan Uamh egyik pillérében.

Fort William– Mallaig-vasútvonal, Skócia

A Fort William–Mallaig-vasútvonal az egyik utolsó nagyszabású beruházás volt a brit-szigeteki nagy vasútépítési projektek közül. Az 1901-ben befejezett utat a világ legfestőibb és leghosszabb (135 kilométer) vonatútjai között tartják számon. Megépítése négy évig tartott, a világ egyik első olyan jelentős építménye volt, amely esetében betont használtak. Betonból építették a Glenfinnan viadukt 21 ívét, 11 alagutat és számos más hidat is.

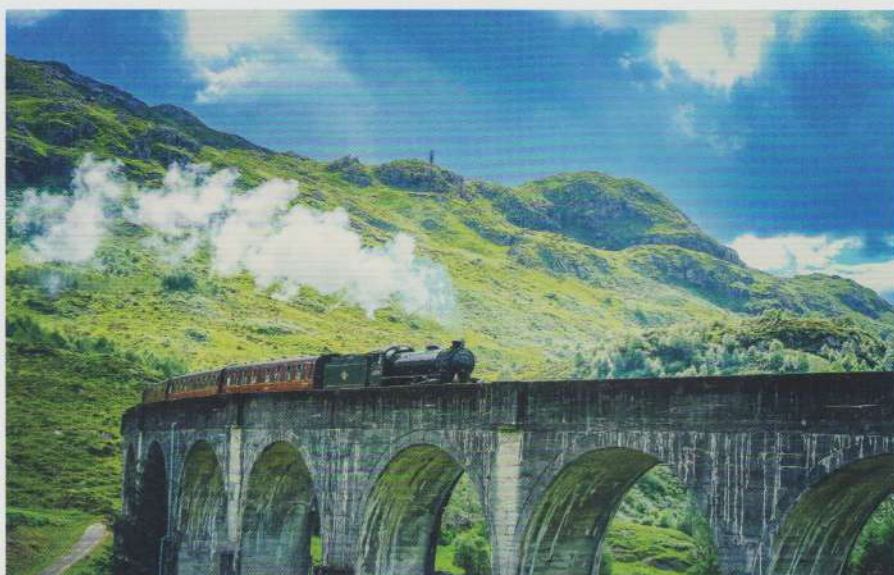
A végállomás, Mallaig, egy kis halászközösségből hatalmas mennyiségű heringfogásokat termelő, igazi halászközponttá alakult. A vasútvonal nagymértékben javította a térség gazdaságát, és bár azok az idők már elmúltak, amikor vonatokat is használtak a halkereskedésben, a vasút továbbra is hozzájárul a helyi gazdasághoz. Évente több ezer ember utazik ezen a vonalon, élvezve az utazást a gőzmozdonyos vonatokkal, amelyeket 1984-ben vezettek be újra, húsz év kihagyás után.

ÉRDEKESSÉG

A híres Jacobite Expressz, amelyet a Harry Potter-filmekből, Roxfort Expresszként ismerhetünk, valószínűleg a legszebb, legfestőibb vonatos utazást kínálja.

A Jacobite gőzmozdonyt, amely több, különböző név alatt és cég által is közlekedett már, minden év nyarán helyezik forgalomba, immár 1984 óta, jelenleg a West Coast Railways vasúttársaság kezelésében. A Jacobite körülbelül 66 kilométert tesz meg Fort William és Mallaig között, nagyszerű, festői tájakon haladva át, érintve a Loch Eil tavat, a Glenfinnan viaduktot és Arisaig falvát. Lefedi Skócia West Highland-vonalának egy részét, nagy sikert aratva a turisták körében, hiszen könnyedén ötvözi a skót népi kultúrát, a luxusutazásokat és a csodálatos tájakat.

Ffestiniog- és Welsh Highland-vasútvonalak, Wales

A világ legszebb keskeny nyomtávú vasúttjai közül több is Walesben fut. Ezek a vasútvonalak mesés vidékeken és elvarázsolt kisvárosokban vezetnek át.

A Snowdon csúcsai alatt haladó Welsh Highland Railway Felföldi Vasút (Welsh Highland Railway) 1923-ban nyílt meg, ám az utolsó, 21 km-es szakaszát csak jóval később, 2009-ben adták át.

A Ffestiniog Vasút kulturális örökségnek számít. A mindössze 597 mm nyomtávú pálya a walesi Gwyneddben található. Jelentős turisztalátványosság, melynek nagy része a Snowdonia Nemzeti Parkban terül el, összesen 21,7 km hosszan. A vasútvonal Porthmadog kikötőtől indul, és egészen Blaenau Ffestiniog bányavárosáig halad, erdős, hegyes tájakon suhanva át.

A vasútvonalat 1833 és 1836 között építették azért, hogy palakövet szállítsanak általa a Blaenau Ffestiniog környéki kőbányáktól Porthmadog tengerparti kikötővárosáig, ahol azt a hajókra pakolták.

A vasút tulajdonosa, a Ffestiniogi Vasúttársaság a világ legrégebbi vasúttársasága. Tulajdonában van a Snowdonia Nemzeti Park vadregényes tájain közlekedő Welsh Highland-vasútvonal is.

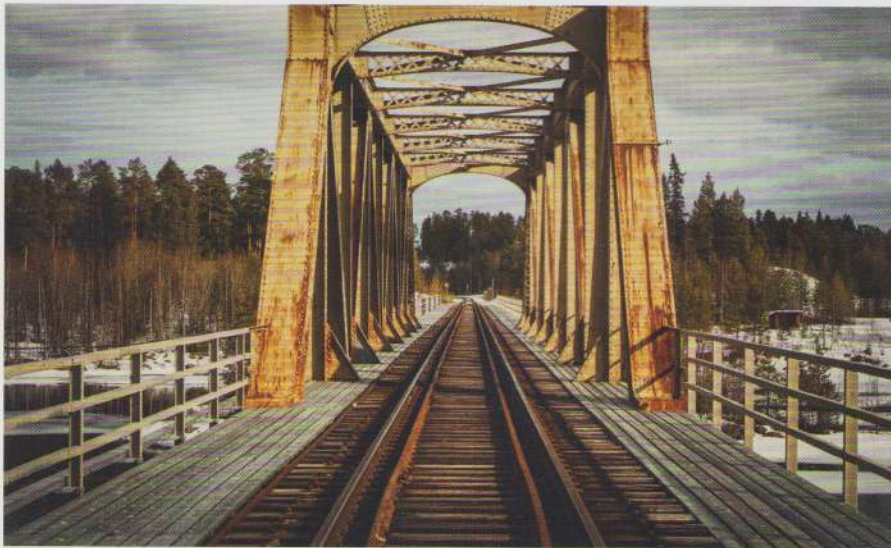

Inlandsbanan-vasútvonal, Svédország

Az utasforgalom az Inlandsbanan-vasútvonalon ma már pusztán turisztikai jellegű, a vonatok mindössze néhány héten át közlekednek nyaranta. A vasútvonal délen Kristinehamn-nál kezdődik, majd Morán és Östersund-on át haladva északon, Gällivaréban ér véget.

Ezekon a nyári turistajáratokon különleges bánásmódban részesítik az utazókat. Minden vonaton van idegenvezető, aki az utasoknak mesél a vonal történetéről és azokról a tájakról, amelyeken áthalad. Számos vasútállomáson hosszabb ideig áll a vonat, lehetőséget nyújtva a turisták számára, hogy felfedezzék a környéket. A hosszabb elidőzések alkalmával reggeli-vel, ebéddel kínálják az utasokat.

Az Inlandsbanan egy 1.288 kilométeres vasútvonal, amely a svédországi Kristinehamn-t és Gällivare-t köti össze. Az 1908 és 1937 között épült vasút Svédország északi részének közepén halad át. Eredetileg 1924-ben tervezték átadni a vasútvonalat, az első világháború következményei, valamint az azt követő válság és munkaerőhiány miatt a munkát csak 1937-ben sikerült befejezni.

Ahogy a neve is mutatja, a vasútvonal a Balti-tengertől távolabb, a szárazföld belsejében halad, ritkán lakott, nagy fenyőerdőkkel borított területeken keresztül. Útközben a vonal számos kisebb-nagyobb folyón halad át, amelyek a Balti-tengerbe torkollnak. A vonal viszonylag sík útvonalon halad és csak alkalmanként halad át kisebb dombokon.

Pilatus-vasút, Svájc

Az 1873-ban épült Pilatus-vasút egy svájci hegyi vasút, a világ legmerekebb fogaskerekűje, az emelkedő legfeljebb 48%-os, átlagban pedig 35%-os. A vasút Alpnachstadból indul, az Alpnach-tavon át halad, egy, a Pilátus-hegy csúcsa közelében, 2.073 méter magasan fekvő állomásig, így ez Obwalden kanton legmagasabb vasútja és Svájc második legmagasabb vasútja a Furka-vonal után.

A vasút 4,6 km hosszú, összesen 1.629 métert emelkedik, nyomtávja pedig 800 mm. A fogaskerekes rendszer miatt a vonalon nincsenek hagyományos pontok vagy kapcsolók, csak forgókapcsolók és keresztartók. A sínek mindegyike tömör sziklán helyezkedik el, amelyeket nagy teherbírással rendelkező vaskötésekkel rögzítettek a sziklához, zúzottkő ágyazat használata nélkül.

ÉRDEKESÉG

Az első, 1873-ban javasolt építkezési tervek szerint 1.435 mm-es, standard nyomtávval készült volna a vasút, legfeljebb 25%-os emelkedéssel, arra jutottak azonban, hogy gazdasági szempontokból nem kivitelezhető. Eduard Locher mérnök javasolta ezután a legfeljebb 48%-os emelkedést, felére csökkentve a vonal hosszát. Az akkori rendszerek nem voltak képesek az ilyen mértékű lejtés támogatására, Locher viszont megoldást talált arra, hogy a szerelvény biztosan ne boruljon fel, még erős oldalszél esetén sem, ami oly jellemző a térségre.

ÉRDEKESSÉG

A Zermattból induló járat a Mattertal völgyének végéből indul 1.606 méter magasból, innen ereszkedik az óriási brigi Valais völgyébe. A vonat áthalad a Svájci-Alpok közepén, 291 hídon és 91 alagúton megy át – például a Furka alagúton, amely 15,4 km hosszú és 1.500 méter magasan helyezkedik el. A Furka-hágó megkerülése végett tesz egy megállót Andermattban, egy megbúvó alpesi völgyben, hogy átkeljen az Oberalp-hágó legmagasabb, 2.033 méteres pontjára, majd leereszkedjen a vonal legalacsonyabb pontjára, az 585 méteren fekvő Churra. Churtól ismét a magasba emelkedik, hogy megérkezzen a St. Moritz állomásra.

Glacier Expressz, Svájc

A Glacier Expressz egy közvetlen járat, amely Zermatt és St. Moritz, a két jelentős hegyvidéki üdülő vasútállomásait köti össze Andermattban és a Svájci-Alpok közepén át. Sebesség szempontjából a vonat nem expressz, ezt inkább úgy kell érteni, hogy egy hosszú, nyolcórás utazást biztosít 291 km-en keresztül. A Glacier Express valójában a leglassabb expressz a világon.

A legelső Glacier Express 1930. június 30-án, 7.30-kor indult Zermattból. A nyomtáv végig szűk, fogasléces és fogaskerekes rendszert használnak úgy az emelkedők, mint a lejtők esetében. A Glacier Express járatával 1982. június 26. és 1996. október 31. között 2,75 millióan utaztak. Így vált a világ legsikeresebb és legismertebb vonatának egyikévé.

